

BarnSäkert

Region Gävleborgs Barnhälsovårdsenhet har startat ett pilotprojekt för att införa ett nytt arbetssätt inom barnhälsovården. Detta för att med ökad säkerhet kunna upptäcka barn som riskerar att fara illa.

Det är väl känt att barn som lever i familjer där det förekommer ekonomisk oro, psykisk ohälsa, extrem stress, missbruk/riskbruk av alkohol och våld i nära relationer löper större risk att utsättas för våld och försummelse, som kan leda till fysisk och psykisk ohälsa, både under barndomen och senare i livet.

BarnSäkert är en beforskad metod och arbetssätt för att identifiera och bemöta psykosociala riskfaktorer i små barns hemmiljö som är starkt kopplade till att barn far illa. Arbetssättet har gett goda resultat och flera regioner i Sverige arbetar på detta vis.

Nationell spridning av BarnSäkert

- **Implementerat fullt ut** i Dalarna, Jönköping, Uppsala, Gotland och Blekinge
- **Pågående pilot eller uppstart pilot 2022/2023** i Gävleborg, Västernorrland, Västerbotten, Västmanland, Jämtland-Härjedalen, Sörmland, Norrbotten och Rosenlunds BHV-team i Region Stockholm

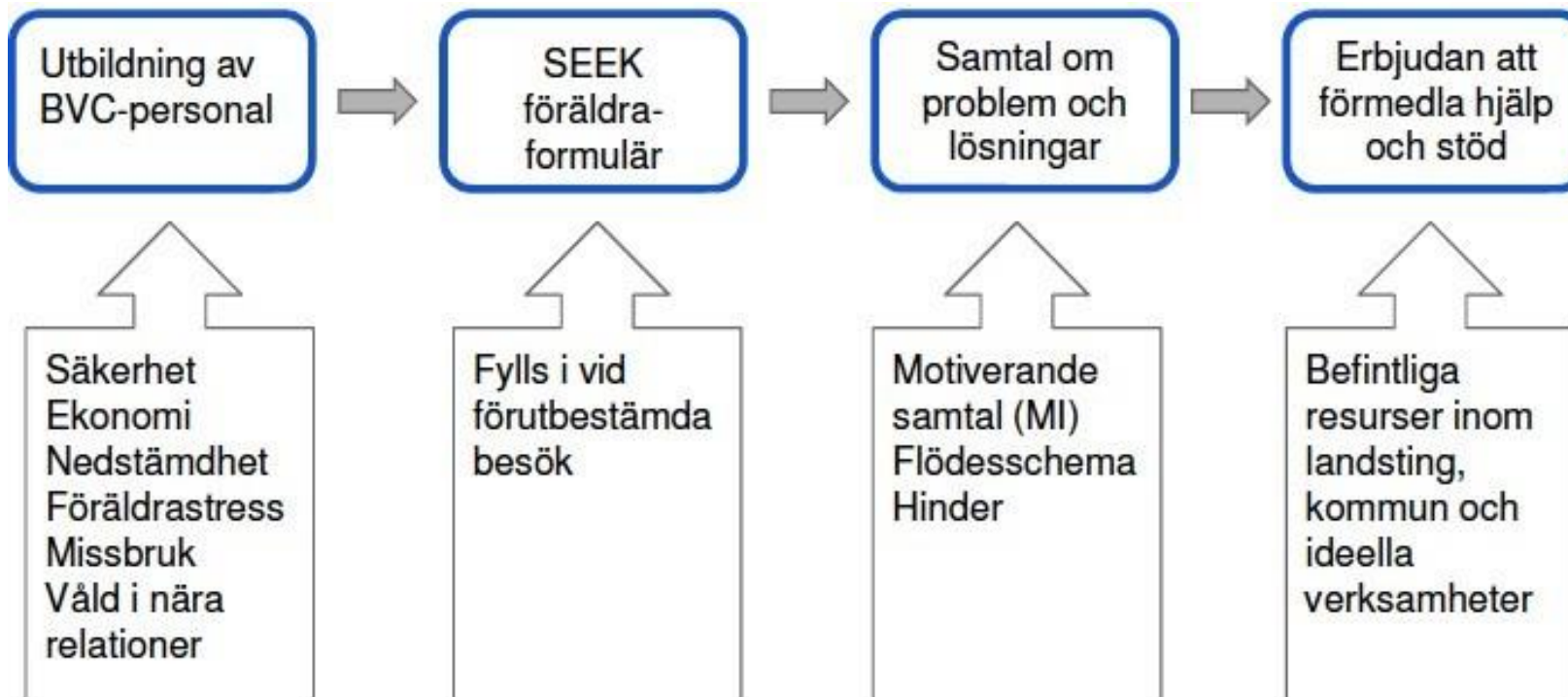

Arbetsättet BarnSäkert med SEEK-formulär (Safe Environment for Every Kid)

Fokuserar på primärprevention.

Identifiera psykosociala riskfaktorer i små barns hemmiljö som är kopplade till att barn far illa.

Mål att erbjuda hjälp och stöd till föräldrar så tidigt som möjligt i samverkan med andra resurser.

Frågeformulär SEEK

Föräldrarna erbjuds formuläret som finns på flera språk, när barnet är:

- 6-8 veckor, enskilt till den födande föräldern
- 3-5 månader, enskilt till den icke-födande föräldern
- 8-10 månader
- 18 månader
- 2,5 år
- 4 år

Vid utfall kan familjen erbjudas:

- Samtal på BVC med eller utan socialtjänst
- Hembesök med eller utan socialtjänst
- Hänvisning till annan instans eller ideell kontakt
- Skriftlig information från kontaktlistor

Bästa förälder eller vårdnadshavare

Att vara förälder är inte alltid enkelt. En av våra viktigaste uppgifter på BVC är att hjälpa familjer så att barnen får en trygg uppväxtmiljö. Därför erbjuder vi alla familjer som besöker oss att besvara nedanstående frågor. Frågorna handlar om sådant som kan påverka många familjer. Frågorna gäller dig och det barn som har besöket på BVC idag. Att fylla i formuläret är frivilligt, och du kan välja att svara på alla, vissa eller inga av frågorna.

Barnets kön: _____ Barnets ålder: ____ år _____ månader Förälders kön: _____

- Ja Nej Vet du vart du ska ringa om ditt barn har fått i sig något giftigt?
- Ja Nej Har du brandvarnare i ditt hem?
- Ja Nej Finns det någon som röker i ditt hem?
- Ja Nej Har du, under det senaste året, varit orolig för att pengarna inte ska räcka månaden ut?
- Ja Nej Har du, under det senaste året, inte haft råd att köpa mat eller kläder som barnet behöver?
- Ja Nej Har du, under de senaste månaderna, varit nedstämd, deprimerad eller haft känslor av hopplöshet?
- Ja Nej Har du, under de senaste månaderna, känt mindre intresse eller glädje för saker som du annars brukar glädjas åt eller vara intresserad av?
- Ja Nej Känner du dig ofta extremt stressad?
- Ja Nej Upplever du ofta att ditt barn är särskilt besvärligt?
- Ja Nej Skulle du behöva mer hjälp med ditt barn?
- Ja Nej Är du orolig att du skulle kunna tappa kontrollen mot ditt barn?
- Ja Nej Har du någon gång upplevt att nuvarande eller tidigare partner har nedvärderat, förolämpat eller bestämt över dig t.ex. vem du får träffa, hur mycket pengar du får ha, vilka kläder du ska ha?
- Ja Nej Har du någon gång upplevt att nuvarande eller tidigare partner har hotat, knuffat, slagit, sparkat eller utsatt dig för annan typ av kroppslig misshandel?
- Ja Nej Har du någon gång varit rädd för din partner eller någon annan person i din närhet?

Hur ofta dricker du alkohol?

- Aldrig En gång i månaden eller mer sällan 2-4 gånger i månaden 2-3 gånger i veckan 4 gånger i veckan eller mer

Hur många "standardglas" (se exempel nedan) dricker du en typisk dag då du dricker alkohol?

- 1-2 3-4 5-6 7-9 10 eller fler

Hur ofta dricker du sex sådana "standardglas" eller mer vid samma tillfälle?

- Aldrig Mer sällan än en gång i månaden Varje månad Varje vecka Dagligen eller nästan varje dag

- Ja Nej Är det några andra problem som du önskar hjälp med idag?

Tack!

BarnSäkert pilotprojekt i Gävleborg

Pilotprojektet startade i oktober 2022 på tre frivilliga BVC-mottagningar med tillhörande familjebehandlare/socionom i respektive kommun: **Capio Gävle**, **Familjecentralen Hudiksvall** och **Familjecentralen Harmånger**.

Några reflektioner från BHV-sjuksköterskorna i pilotprojektet:

"Föräldrarna positiva till frågorna"

"Bra samverkan med socialtjänsten"

"Rolig och bra metod"

"Ingen tackar nej"

"Önskar det fanns för länge sedan"

"Svårt att någonsin kunna jobba på något annat sätt"

Här finns studien om BarnSäkert som pågick under två år i Dalarna: [BarnSäkert slutrapport](#)

Pilotprojekt BarnSäkert - statistik

Antal och andel föräldrar som erbjudits åtgärder utifrån BarnSäkert-piloten i Region Gävleborg mellan oktober 2022 och maj 2023. Sammanlagt 701 formulär på svenska har samlats in under perioden.

Risikfaktor mars 2023	Antal (n=513)	Andel i procent (%)
Barnsäkerhet	67	13,1
Ekonomisk oro	99	19,4
Nedstämdhet	166	32,6
Föräldrastress	100	19,5
Alkohol riskbruk	19	3,9
Våld i nära relationer	43	8,5
Totalt något problem	279	54,4

Åtgärd maj 2023	Antal (n=701)	Andel i procent (%)
Uppföljning hos BHV-sjuksköterska	100	14,3
MBHV-Psykolog	4	0,6
Samtalskontakt (kurator/terapeut på familjecentral eller hälsocentral)	34	4,9
Kvinnojour	2	0,3
Familjerådgivning	1	0,1
Gemensamt hembesök (BHV + socialtjänst)	2	0,3
Socialtjänstens insatser	9	1,3
Socialtjänst totalt	11	1,6
Totalt någon åtgärd	162	23,1

Planering för BarnSäkert 2023

Metoden kommer införas på alla BVC-mottagningar i Gävleborg

- Utvärdering/statusrapport av pilotprojektet i juni
- Utbildningsdag och uppstart **onsdag 18 oktober** på Elite hotell i Gävle för BHV-sjuksköterskor, vårdenhetschefer och socialtjänstens familjebehandlare och chefer
- Informationssida planeras på Samverkanswebben Barnhälsovård – BarnSäkert

